

2022-01-04

Kommunledningskontoret

Dnr. 2022 KS0046

Yttrande över remissen En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter M2021/02118

Sammanfattning

Hylte kommun avstyrker förslaget. Kommunen är positiv till delar av förslaget men anser att i första hand den konsekvensanalys som gjorts av förslagets förväntade effekter för kommunernas kostnader är bristfällig.

Ärendet

Fastighetsnära insamling

Frågan om fastighetsnära insamling av bl.a. förpackningar har utretts ett flertal gånger utan det har kommit klara besked vilken kommunernas roll ska vara. Hylte kommun är positiv till förslaget om fastighetsnära insamling där det är praktiskt möjligt. Fördelarna med fastighetsnära insamling är att det blir enkelt för konsumenterna, utsorteringen av förpackningar bör öka och mängden förpackningar i restavfallet minska. Kommunerna måste dock ha möjlighet att påverka val av insamlingssystem och vilken servicegrad som är möjlig att erbjuda utifrån den egna kommunens förutsättningar. Det är kommunen som ska övertyga sina invånare om nytta av ökad sortering och blir kommunen påtvingad ett i förväg bestämt system kan det bli svårt att få acceptans för detta.

Kommunen anser att fastighetsnära insamling ska vara huvudregeln men att det ska vara möjligt att göra avsteg om kommunen kan visa att det är oskäligt av praktiska, miljömässiga eller ekonomiska skäl.

Insamling på allmän plats

Enligt förslaget ska kommunerna också samla in förpackningsavfall separat på allmänna platser vilket i grunden är ett bra förslag. Det måste dock vara helt tydligt vilka platser som förslaget gäller och bara gälla platser som kommunen har rådighet över. Kommunen ser att det finns praktiska svårigheter med utsortering i utemiljöer. Systemet får inte medföra en alltför stor arbetsbelastning på kommunen och ersättningen måste kompensera för den resursförstärkning som kommunerna måste förstärka med för att lösa uppgiften.

Krav på omlastningsstation

Förslaget ställer krav på att det ska finnas en omlastningsstation i kommunen eller så kan kommunerna samarbeta i kommunalförbund kring omlastningsstationerna. Kommunerna ska

också beräkna och kontrollera att rätt avfallsmängd överlämnas till respektive producentansvarsorganisation. Att anlägga omlastningsstation och våg kan för flera mindre kommuner vara en stor investering. Därför bör det vara möjligt för kommuner att samarbeta genom avtal kring omlastningsstationer och inte bara i kommunalförbund.

Ekonomisk ersättning

Producenterna måste bära hela kostnadsansvaret och kommunerna måste få full kostnadstäckning om fastighetsnära insamling ska införas. Att kommunerna som kollektiv ska få full kostnadstäckning är inte acceptabelt utan varje enskild kommun ska ha full kostnadstäckning. Promemorian föreslår att eventuella underskott kan kompenseras via renhållningstaxan vilket är oacceptabelt. Principen om att förorenaren betalar är en etablerad princip som innebär att den som orsakar skador i miljön ska betala de samhällsekonomiska kostnader som uppstår och denna får inte frångås. Producenter som sätter förpackningar på marknaden och där konsumenterna som en del av varans pris betalar en förpackningsavgift ska även fortsättningsvis ta fullt ekonomiskt ansvar för detta. Kostnaderna får på inga villkor övervältras på kommunerna och deras invånare.

Ansvarsövergång från producentansvarsorganisationerna till kommunerna

Enligt förslaget ska systemet vara fullt utbyggt till den 1 januari 2026. Kommunerna kan välja om de vill ta över ansvaret för förpackningsinsamlingen till 2024, 2025 eller 2026.

Kommunen anser att tiden för införande är orimligt kort och det saknas dessutom möjlighet till dispens. Flertalet kommuner och däribland Hylte kommun har idag inte ett fastighetsnära insamlingssystem. Att införa ett system för fastighetsnära insamling kräver långsiktig planering, upphandling och stora informationsinsatser om det ska bli framgångsrikt och tidpunkten för införande bör därför flyttas fram. Kommunerna bör också kompenseras för det förberedande arbetet som ska utföras innan den egentliga insamlingen är i drift.

Bygglov och detaljplaner

Frågor kring bygglov och detaljplaner saknas till stora delar i förslaget. Kravet på fastighetsnära insamling kan medföra svårigheter i bebyggd miljö och resultera i en stor mängd bygglovsansökningar och även leda till att detaljplaner måste ändras. Detta arbete innebär stora kostnader och tar personalresurser i anspråk och kan leda till att arbetet med t.ex. detaljplaner för bostäder försenas.

Kommunal miljötillsyn

Inte heller effekterna på den kommunala miljötillsynen är tillräckligt utredda i förslaget.

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef